

Na súde dnes končí čoraz viac prípadov, v ktorých sú obvinení konatelia z daňových trestných činov. Až pri návšteve polície zisťujú, ako sa na skutky nazerajú orgány činné v trestnom konaní. A nie raz sú v šoku. Určite nebude na škodu trochu osvety v tejto oblasti. **Čo odporúčame ako najlepšiu prevenciu?**

Ak na niektorú z týchto otázok odpoviete áno, odporúčame Vám zbystrieť:

- ✓ Ste konateľ spoločnosti a vôbec sa nezaujímate o to, čo účtovník pripraví do priznania, ktoré podpisujete - veď tomu predsa nerozumiete?
- ✓ Mali ste otázky z oblasti daňového práva a radili ste sa so známym, ktorý to „tako robí už roky“, alebo s účtovníkom, ktorého cenová ponuka Vás najviac zaujala, ale prakticky o jeho úrovni nevíete nič?
- ✓ Zahŕňate do nákladov sumy z faktúr od materských spoločností (text napr. management fee, refakturácia a pod.), avšak netušíte, čo konkrétne Vám bolo dodané a ako ste to použili na zdaniiteľné príjmy?
- ✓ Transferové ocenenie odkladáte a chcete riešiť až keď by prišla kontrola?
- ✓ Zahŕňate do nákladov spoločnosti výdavky na majetok a jeho používanie, pri ktorom nemožno konštatovať, že slúži iba na podnikanie?
- ✓ Odpočítava spoločnosť, ktorej ste konateľom, DPH aj z takých plnení, pri ktorých ste si o osobe, ktorá je na faktúre ako dodávateľ nezistili nič?
- ✓ A mnohé ďalšie...

Od začiatku nepodceňiť

Vedeli ste, že správca dane má zo zákona povinnosť oznamovať orgánom činným v trestnom konaní podozrenie zo spáchania trestného činu? A že trestnosť začína od sumy nad 266 EUR spôsobenej škody (v tomto prípade Slovenskej republiky)? Neraz polícia zahájí vyšetrovanie aj bez toho, aby prebiehala daňová kontrola, alebo tieto konania prebiehajú paralelne. Štatutár potom napríklad ráno vypovedá na policii a o rovnakom prípade po obede pred správcom dane. Obidve konania sa riadia inými pravidlami (dôkazné bremeno je inak rozložené, v trestnom konaní platí zásada zákazu sebaobviňovania, naopak pre úspešnosť v daňovom konaní je zasa tendencia vysvetľovať hneď všetko) a osoba, ktorá veci od samého začiatku podcení (napríklad tým, že sa obráti na daňového poradcu alebo advokáta, až vo fáze vyjadrovania sa k protokolu) môže mať pozíciu už neriešiteľnú. Trestné a daňové konanie dokonca môžu skončiť aj úplne odlišne a niekedy je dokonca riešením obetovať úspech v daňovom konaní, pre zmiernenie dopadov na to trestné. Vyhodnotenie stavu, rizík a nastavenie taktiky teda od samého začiatku odporúčame nepodceňiť.

Neznalosť zákona konateľa neospravedlní

Pri trestnom konaní sa štatutárny orgán často obhajuje tým, že on

daňovým zákonom nerozumie, že to nechal na účtovníkovi. Pomôže konateľovi takáto obhajoba? V rozsudkoch sa možno dočítať takýto pohľad súdov: „Každá osoba, ktorá sa rozhodne vykonávať podnikateľskú činnosť je povinná oboznámiť sa s právnou úpravou, ktorá sa jej týka, napríklad aj s povinnosťami vyplývajúcimi z účtovných a daňových predpisov. Neznalosť zákona ich teda neospravedlní.“

Radíť sa len s kvalifikovanou osobou

„Ak má konateľ problém aplikovať konkrétnu právnú úpravu na svoju situáciu, pri ktorej potrebuje urobiť rozhodnutie, je jeho povinnosťou, aby si pred svojím rozhodnutím vyžiadal odborné stanovisko (radu) od kompetentnej osoby, ktorá sa danou problematikou zaoberá a je v nej kvalifikovaná (napr. záväzné stanovisko Finančného riaditeľstva, daňový poradca, advokát),“ takto znejú slová prokurátorov v obvineniach. Ide o aplikáciu tzv. zásady „dobrého hospodára“. Ak sa konateľ obhajuje tým, že sa radil s účtovníkom a konal tak, ako mu tento poradil – napr. neoprávnené oslobodil od DPH, pretože účtovník mu to tak povedal, nebude v obhajobe pred súdom s týmto argumentom veľmi úspešný. Prokurátori v obvineniach v takých prípadoch často uvádzajú, že overovaním zistili, že osoba (účtovník) nefiguruje v zoznamoch SKDP alebo SAK a teda zavinenie spočíva aj v nevhodnej voľbe osoby. Existujú české rozsudky, kedy súdy úmyselnosť nepriznali, keď sa páchatelia spoliehali na odborné rady advokáta prípadne iných odborníkov (NS 5 Tdo 334/2017).

Radíť sa len s kvalifikovanou osobou

Ak ste konatelia, podnikatelia:

- ✓ budujte vlastnú odbornosť,
- ✓ budujte vo svojej firme zodpovednosť (majte vytvorený vnútorný manažérsky compliance mechanizmus),
- ✓ poznajte svojho zákazníka,
- ✓ daňovú kontrolu nepodceňujte, od začiatku spolupracujte s daňovým poradcom alebo advokátom,
- ✓ obracajte sa o odbornú radu na kvalifikované, odborne spôsobilé osoby (overené účtovné spoločnosti s daňovým poradcom, daňových poradcov, advokátske kancelárie a pod.).

